

Обаче ако и да ся мѣхяхъ Папы-ты да притѣсятъ православиѣ-тѣ Цркъвѣ, Христіанство-то остана ней вѣрно както подѣ власть-тѣ на Сарацине-ты, така и подѣ иго-то на Латине-ты. Освянь това то и въ това врѣмя бѣше главно въ Малкѣ Азіѣ, Българіѣ, Унгаріѣ, Россіѣ и проч.

Като успѣвахъ още напрѣдъ Латине-ти да распространяватъ Папскѣ-тѣ власть на Вѣстокъ, Папы-ты обрѣнахъ вниманіе-то си на независимы-ты господарства на Вѣсточнѣ Европѣ, въ които господствоваше Славянска-та Цркъва: тіа бѣхъ Българія, Унгарія, Моравія, Богемія и Польша. Царье-ти на тѣя страны ся наслаждавахъ съ съвършениѣ независимость, и бѣхъ въ сжщій смыслъ господари, между това като западни-ти не мо'яхъ да ся освободятъ отъ подѣ влияніе-то на Папы-ты, а господарства-та имъ трѣбваше да плащатъ дань (десятины-ты доходы, decimas etan antas) на Римскій престоль. Това исто-то чыкаше и Славянскы-ты Господарства. Да направятъ това съ войнѣ бѣше весма мѣчно и неиспльнимо; зачто нито Нѣмцы-ти, нито Италянци-ти можяхъ да привземжъ тѣя господарства, а Папы-ты не можяхъ да ги принудятъ на това. За това тіи имахъ многочисленны монашескы плѣчища, на които употребленіе-то бѣше толкова по' много нужно, че срѣдства-та за да приведатъ тѣя Господарства въ покорность трѣбваше да сж исты-ты, съ които Римскій Дворъ приведе въ покорность и Западные-ты, сир. трѣбваше да ги натовари съ догматы-ты на Латинскѣ-тѣ Цркъвѣ, съ Латинско-то Богослуженіе, съ Латинско-то суевѣріе, и да изгони Славянско-то Богочитаніе; и ето привзیمانье готово.

И така Латинско-то нападаніе на Славянскѣ-тѣ Цркъвѣ стана по всичкѣ-тѣ линіѣ на тѣхно-то сближеніе съ немѣ: нѣ по' силно бѣше нападаніе-то на Богеміѣ и Моравіѣ, много по' слабо на Унгаріѣ, като по' силнѣ; а Българія си стояше непоклатена.

Въ Унгаріѣ Православно-то Грько-Славянско Богослуженіе бѣше господственно до XIV. столѣтіе, сир. доклѣ ся продлѣжыва царскій домъ на Арпада, който твърдо послѣдоваше ученіе-то на Вѣсточнѣ-тѣ Цркъвѣ. Въ XI столѣтіе навлязохъ тайно въ королевство-то нѣкои Латинци, които обаче